

INVĂȚĂTORUL

ORG. ASOC. INVĂȚĂTORILOR ROMÂNI DIN ARDEAL, CRIȘANA ȘI MARAMUREȘ
REVISTĂ PEDAGOGICĂ, SOCIALĂ ȘI CULTURALĂ

Redactor:
ANDREI PORA

Secretar de redacție:
VAS. CHELE

CUPRINSUL:

I. N. Ciolan : † Mihail Ogreanu.
Ioan Runcu : † Romul Catarig.
Raportul general al Asociației învățătorilor.
Raportul casierului Asociației.
Raportul Directorului Căminului de fete. Library Cluj
Proces verbal al Căminului de fete.
Fondul Gheorghe Lazăr — Raport general.
Raportul casierului Fondului Gheorghe Lazăr.
Casa învățătorilor din Cluj.
Gestiunea Casei învățătorilor pe 1933.
Proces verbal de verificare Fondul Gh. Lazăr Casa Inv.
Concurs — Căminul Fetelor de învățători.
Concurs pentru ocuparea locurilor în Casa învățătorilor.

Redacția: Cluj, Casa învățătorilor

Administrația: Cluj, Piața Ștefan cel Mare Nr. 21 (Casa învățătorilor)

CLUJ

TIPOGRAFIA NAȚIONALĂ, STR. REGINA MARIA 36.

1934

INVĂȚĂTORUL

ORG. ASOC. INVĂȚĂTORILOR ROMÂNI DIN ARDEAL, CRIȘANA ȘI MARAMUREȘ
REVISTĂ PEDAGOGICĂ SOCIALĂ

† Mihail Ogoreanu

Președintele.

Ca o vijelie năprasnică iscată fără de veste, așa s'a pogorit moartea asupra aceluia care a fost Mihail Ogoreanu, președintele Asociației Regionale a Invățătorilor din Ardeal, Crișana și Maramureș.

Moartea sa timpurie lasă în urmă regrete unanime. Inzestrat dela natură cu o fire expansivă și dotat cu minunate aptitudini de conducător, Mihail Ogoreanu în cele câteva luni cât a condus destinele Asociației noastre regionale a dat dovadă de tact și de energic îndrumător.

Activitatea depusă de dânsul pentru organizarea mai temeinică a Regionalei prin reorganizarea secțiilor județene, cărora a căutat să le dea un impuls de activitate și pe care le-a cercetat fie personal fie prin ajutorul celorlalți membrii ai comitetului, a adus o învioreare în viața Regionalei noastre.

Contactul viu cu secțiile județene a contribuit mult la strângerea legăturilor dintre acestea și Regională.

Cu puțin înainte de a fi răpus de moartea fulgerătoare, a început organizarea cursurilor de vară pentru învățătorii din Ardeal, cu concursul Corpului profesoral al Universității din Cluj.

Firul acestei frumoase activități a fost întrerupt odată cu stingerea lui din viață.

Regretând nespus de mult moartea lui Mihail Ogoreanu, în numele Asociației Regionale, pentru toate câte a făcut în calitate de președinte al ei, îi aducem și pe această cale prinusul de recunoștință, ce se cuvine unui luptător pentru mai bine.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

I. N. Ciolan

† Romul Catarig

Imi este poaspătă în memorie scena dureroasă dintr'o zi de Mai a anului 1934. În aceea zi frumoasă, când soarele se ascundea pe cealaltă parte a globului pământesc, ca în ziua următoare să se arate din nou, corpul neînsuflețit al colegului Romul, cândva Catarig, adus în comuna sa natală Gurghiu de pe valea cu acelaș nume, dela poalele munților Gurghiu, unde a activat pe teren cultural, social, politic și economic timp de 19 ani, este coborât în groapa înconjurată de numeroșii săi colegi și de mulțimea imensă a consătenilor, cari îi dau ultima onoare, pentru a nu se mai întoarce niciodată între ai săi.

A văzut lumina zilei în aceasta comună la 29/III 1885. Termină școala din satul său, ca mai apoi să urmeze școalele șoviste din Tg.-Mureș. După absolvirea claselor secundare, cerute pe aceea vreme dela candidații de învățători, ca și alții mulți băeți de țaran, pleacă și el la Blaj, leagănul culturii românești și se înscrie la „preparandia“ de atunci, școala normală de azi, pe care o termină în anul 1904; fiind trimis de învățător în comuna Gurghiu. După un an de practică își ia diploma de învățător tot în Blaj provăzută cu cunoștințele necesare pentru un luminător al poporului, este ales de învățător și cantor (cântăreț la biserică) în comuna sa natală Gurghiu.

Aici muncește din greu pentru binele și înaintarea pe toate terenurile a consătenilor săi, pentru prosperarea școlii românești, câștigând respectul poporului, iubirea elevilor și a colegilor săi de pe valea Gurghiului. Fiind dascăl distins în anul 1923, este numit subrevizor de control, în care calitate se mută la Tg.-Mureș, luând catedră la școala nr. 3. Ca subrevizor încă este la datorie ca întotdeauna și prin purtarea sa părintească față de învățătorii tineri și pentru dragostea colegială față de învățătorii mai bătrâni, își câștigă stima și iubirea învățătorimii din jud. Mureș.

În anul 1928 din cauza economiilor bugetare este rechemat la catedră ocupându-și postul dela școala Nr. 3, unde funcționează până în August 1929, iar la 1 Septembrie 1929 trece ca director inv. la școala Nr. 7 din Târgu-Mureș. La aceasta școală funcționează până la 15 Mai 1934, când moartea nemiloasă și necruțătoare îl smulge din mijlocul familiei și a noastră, tocmai când era la nunta unei kolege dela școala sa. Vestea morții sale

a venit ca un trăznet din senin, știindu-l sănătos și în plină bărbăție, având 49 ani. Decedatul coleg Romul Catarig a fost ani de-a rândul membru în comitetul Asociației Învățătorilor din județul Mureș, iar în toamna anului 1933 a fost ales ca membru în comitetul central al Asociației Regionale a Învățătorilor din Ardeal. În el pierde școala pe învățătorul harnic și iscusit, controlul școlar pe sfătuitoarul cuminte, învățătorii pe colegul vesel și bun, iar familia pe iubitorul soț, tată și bunic.

Neuitatul coleg Romul, cândva Catarig era pururea vesel și glumeț, gata oricând la discuții profesionale, ori de altă natură. Afirm fără exagerare că el a fost o personalitate însemnată, care personalitate a adunat în jurul sicriului său marea mulțime de cunoscuți, colegi și prieteni, cari l-au petrecut până la periferia orașului, iar vre-o 20 colegi au însoțit corpul său neînsuflețit și rece până în Gurghiu, unde deplâns de comuna întreagă și comunele de pe frumoasa vale a Gurghiului a fost înhumat în acea zi frumoasă de 15 Mai.

În numele Asociației noastre fi zic și acum: Dormi în pace!
Tg.-Mureș, la 17 Iulie 1934.

Ioan Runcu,
învățător.

Raportul general

al Comitetului Central al Asociației Regionale a Învățătorilor din Ardeal, Crișana și Maramureș pe anul 1933—34.

Onorată Adunare Generală!

Asociațiunea Regională a Învățătorilor din Ardeal, Crișana și Maramureș, împlinește cu acest an, al cincisprezecelea an al existenței sale. Totodată se împlinesc 5 ani de când „organizația noastră”, face parte integrantă din Asociația Generală a Învățătorilor din România.

Satisfăcând obligațiunilor prevăzute de art. 27 al. a) din statutele Asociației noastre avem onoarea a vă prezenta alăturată dare de seamă despre mersul Asociației Regionale și activitatea secțiilor județene, afiliate acestei Asociații, pentru intervalul Sept. 1933—Aug. 1934 inclusiv.

În momentul în care noul comitet al Asociației Regionale a Învățătorilor din Ardeal, Crișana și Maramureș, a luat conducerea de la vechiul comitet a cărui mandat a expirat, avea de studiat și

susținut rezolvarea aceluiași drept revindecări de ordin material și profesional, cari au format obiectul atâtor congrese și adunări generale învățătoresți de la 1928 încoace. În plus, comitetul trebuia să se îngrijească pentru realizarea legăturii ce trebuia să existe între secțiile județene a Asociației din Ardeal și Asociația Regională precum și la realizarea dezideratelor formulate de adunarea generală regională din Sept. 1933.

Conducerea Asociației Regionale, a căutat să pornească la lucru, hotărât, energic după un plan bine studiat. În acest sens, comitetul a ținut 4 ședințe plenare, delegația permanentă a ținut 5 ședințe, iar la 26. XI. 1933 a avut loc o adunare generală extraordinară.

Consiliul general a ținut o singură ședință la 25. VIII. 1934, având a se pronunța mai ales asupra organizării congresului învățătorilor din 26. VIII. 1934, precum și a stabilirii principiilor călăuzitoare cu privire la problemele puse în discuția congresului și adunării generale.

În toate aceste întruniri comitetul a ținut să dea deslegarea cea mai nimerită următoarelor probleme:

1. Stabilirea legăturilor de contlucrare comună cu secțiile județene.

În acest scop s'au dat instrucțiuni și dispozițiuni secțiilor pentru a aduce la cunoștința Asociației Regionale orice activitate precum a ne anunța și despre ținerea adunărilor generale la cari vor fi trimiși și delegații Asociației Regionale.

Este locul a aminti despre adunările generale din Dej, Orăștie, Zălău, Odorheiu, Someș, Hunedoara și M. Ciuc, unde au luat parte și delegații Asociației Regionale.

Acești delegați aveau rolul de a se informa la fața locului asupra tuturor problemelor ce se discută în adunarea generală, a expune punctul de vedere a Asociației Regionale și a căuta să pesvolte sentimentul solidarității reciproce ce trebuie să existe între membrii secțiilor și între secții și Asociația Regională. Lipsa fondurilor, precum și faptul că această acțiune este la începutul ei, nu ne-a permis de a putea trimite delegați la toate adunările generale. În viitor însă vom continua ca aceste legături să fie stabilite cu toate secțiile.

Secțiile la rândul lor, au anunțat Asociația Regională despre orice adunare generală precum și despre orice activitate deosebită desfășurată de fiecare din ele — fie pentru afirmarea propagandei culturale, fie pentru afirmarea drepturilor noastre revindecări, fie de ordin moral.

2. Verificarea gestiunii Asociațiilor județene, în legătură cu sumele convenite Asociației Regionale, Asociației Generale, revistei „Învățătorul” și revistei „Școala și Viața”.

S'au dat delegații membrilor din comitetul Asociației Regionale de a verifica gestiunile secțiilor Mureș, Ciuc, Trei-Scaune, Brașov,

Alba, Cluj, Făgăraș, Arad, Bihor, Hunedoara, Odorheiu, Sălaj, Sibiu, Someș, Târnava-Mare și Turda.

S'au primit verificările de la Ciuc, Mureș, Trei-Scaune, Brașov și Făgăraș. Restul urmează a se primi în măsura în cari aceste verificări vor fi executate.

În legătură cu aceste verificări comitetul Asociației Regionale, ține să lichezeze definitiv trecutul prin înțelegere directă cu secțiile respective, propunând totodată adunării generale ca toate restanțele de orice natură până la 1 Aprilie 1934 convenite Asociației Regionale să poată fi achitate și în bonuri de impozite.

4. Organizarea cursurilor de vară pentru învățători pe lângă Universitatea din Cluj.

În sensul hotărârii luate de adunarea generală a Asociației Regionale în Sept. 1934 s'au luat de către comitetul Asociației — măsurile pentru organizarea unui curs de vară cu învățătorii din Ardeal. Se făcuse demersurile necesare pentru sală, conferențieri universitari, planul cursurilor și durata lor. Universitatea din Cluj, rectorul Universității și domnii profesori universitari aprobaseră toate măsurile luate, dându-ne sala și concursul moral necesar. S'au dat publicității toate dispozițiunile în legătură cu începerea acestor cursuri, însă o împrejurare nenorocită, răpește din mijlocul nostru, pe organizatorul acestor cursuri pe inimosul nostru fost președinte, Mihail Ogoreanu. Această împrejurare — a împiedecat deschiderea cursurilor la timpul anunțat, iar redeschiderea la o dată ulterioară a fost imposibilă întrucât, între timp, membrii corpului didactic universitar cari-și dăduseră adeziunea pentru a conferenția la aceste cursuri, au plecat în concediu. Comitetul a hotărât însă ca aceste cursuri să fie neapărat redeschise în vara anului 1935 — și pe cât va fi cu putință, ele să fie menținute și îmbunătățite an de an.

5. Acțiunea privitoare la îmbunătățirea stării materiale a învățătorilor.

Această privință este cunoscută fiecăruia din noi, luptele ce a trebuit să ducă Asociațiile învățătoresți, pentru ca să se poată asigura respectarea următoarelor drepturi:

a) Aplicarea aceluiaș coeficient la gradații ca și la salarii conform legii armonizării salariilor.

b) Înscrierea în buget a sporurilor de salarii convenite învățătorilor prin definitiv și înaintare.

c) Înscrierea în buget a gradațiilor acordate membrilor corpului didactic.

d) Achitarea salariilor restante din anii 1931 și 1932.

e) Acordarea sporului cultural la salariul primitor.

În privința soluționării dezideratelor de mai sus, Asociațiunea noastră, a acționat independent pe lângă dl. Ministru al Instrucțiunii Dr. C. Angelescu, precum și pe lângă Ministru Finanțelor, cerând

soluționarea grabnică a revindicărilor mai sus amintite. A trebuit să vină la conducerea Ministerului Instrucțiunii, adevăratul părinte al școlii și culturii poporului dl. Ministru Dr. C. Angelescu pentru ca să putem afirma, că învățătorii își vor căpăta drepturile lor cu începere de la 1 Octombrie 1934.

S'au înscris în bugetul exercițiului 1934/35 sumele cuvenite învățătorilor pentru achitarea gradațiilor, sporurilor de salar în baza definitivărilor și înaintărilor în grad, precum și pentru plata sporului cultural cuvenit învățătorilor din zona culturală — care spor se va achita celor în drept socotindu-se 50% asupra salarului primitor. Pentru a se ajunge la acest rezultat a trebuit ca dl. Ministru Dr. C. Angelescu să aibă o atitudine hotărâtă și energică, susținând cu toată convingerea Domniei-Sale, soluționarea favorabilă a salarizării corpului didactic. Prin această atitudine Domnia Sa a ținut să arate atențiunea ce trebuie acordată culturii poporului și slujbașilor ei, punând cea mai trainică temelie consolidării neamului nostru prin cultură. În felul acesta Domnia Sa poate sta alături de Spiru Haret, primul ministru al școlii, care a fost însuflețit de aceeași credință — ca dl. ministru Dr. C. Angelescu.

Acțiunea desfășurată de Asociația noastră în această discuție a fost puternic susținută de colegii parlamentari și este cazul să amintim pe dnii I. Ciolan, T. Iacobescu, E. Dunca, Pop Ștefan și încă alți 9 colegi deputați, cari au secundat și ajutat pe dl. Ministru al Instrucțiunii în acțiunea începută.

Este locul să remarcăm atitudinea hotărâtă și acțiunea energică desfășurată, tot în această cauză de dl. D. V. Toni, președintele Asociației Generale, în care acțiune a fost ajutat și sprijinit de președintele Asociației noastre I. Ciolan, de regretatul președinte M. Ogoreanu, precum și de colegul Schiau, președintele comisiei cenzorilor.

6. Acțiunea de informare a Ministerului în legătură cu modificarea legii învățământului primar precum și a programei analitice, a fost o preocupare de căpetenie a asociației noastre regionale, a fost o acțiune a fost dusă, deodată cu aceea a asociației generale și a secțiilor județene. Asociația regională a întocmit memoriu în legătură cu prima intenție de modificare a legii învățământului primar și programei analitice, încă de pe timpul dlui ministru D. Gusti, precum și cu ocazia modificării făcute în sesiunea parlamentară din Iunie 1934. Dezideratele exprimate în aceste memorii și-au căpătat în cea mai mare parte o realizare fericită, fiind trecute în lege. Putem aminti — printre aceste deziderate următoarele:

- Introducerea examenului de definitivare.
- Introducerea sistemului de înaintare la gr. II pe baza de examen, activitate și stagiū.
- Înaintarea la gradul I pe baza inspecției speciale și stagiū.
- Înființarea gradului de învățător superior, retribuirea lui cu

salar corespunzător și posibilitatea oricărui învățător de a obține acest grad pe baza activității și stagiului.

— Plata suplimentului de către stat în cazuri de boală; în special pentru învățătorii tuberculoși.

— Introducerea răspunderii efective, a funcționarilor și organelor de control, cari fac propuneri la transferări, detașări și numiri în contra dispozițiilor legale.

— Validarea examenelor de definitivat și a înaintărilor făcute în 1932 și 1933.

7. *Acțiunea de înscriere în buget a posturilor de învățători absolut necesare în raport cu numărul obligațiilor de școală, s'a bucurat de toată atențiunea Comitetului Asociației Regionale care a și arătat Ministerului Instrucțiunii necesitatea de a se înscrie în buget cel puțin 6508 posturi de învățători, cari posturi erau în funcțiune, însă nefiind înscrise în buget, puteau fi suprimate în orice moment.*

În felul acesta s'ar fi mărit numărul șomerilor intelectuali cu 6500 de învățători, cari ar fi rămas fără întrebuințare, iar învățământul primar ar fi fost pus în trista situație de a lăsa fără lumina științei de carte un număr 300.000 copii, cari adăugați la cei cari nu pot veni la școală tot din lipsă de învățători, — ar fi format o adevărată rușine a neamului, — prin analfabetismul lor.

Statisticele întocmite arată că, pentru a se putea da instrucțiunea necesară tuturor obligațiilor de școală, este nevoie de un număr de 80.000 de învățători. Ori în buget erau prevăzuți numai 41.000 învățători, deci un număr cu mult inferior celui absolut necesar pentru stăvilirea analfabetismului rural.

Ori și în această chestiune, Domnul Dr. C. Angelescu ministrul instrucțiunii, a dovedit încă odată în plus adevăratele sentimente de părinte al școlii primare, întrucât a determinat Ministerul de Finanțe de a înscrie în bugetul exercițiului 1934 - 35 alocațiile necesare funcționării celor 6508 posturi de învățători.

Dacă ținem seamă și de modul în care s'a făcut modificarea legei învățământului primar, trebuie să recunoaștem că școala primară a poporului a avut în Dl Dr. C. Angelescu Ministerul Instrucțiunii pe adevăratul ei ctitor, și pentru a afirma încă odată cu toată tăria și cu convingerea că suntem în asentimentul întregii învățătorimi, că actualul ministru prin activitatea Dsale a întrecut pe Haret.

8. *Asociația Regională a ținut de a sa datorie, de a acorda tot sprijinul ei nelimitat, asociației generale a învățătorilor și luând parte activă la lucrările comitetul central al asociației generale, dând dovadă de solidaritatea și unitatea de acțiune ce trebuie să existe între organizațiile profesionale învățătoresți. Asigurăm cu această ocazie pe neobositul și harnicul președinte al Asociației Generale, Dnul D. V. Ţoni, ca și întregul comitet de conducere al asociației generale, că le vom păstra pe viitor aceleași sentimente și vom con-*

sidera ca o datorie principală de a dovedi cu fapte solidaritatea ce ne unește.

În legătură cu aceasta trebuie să amintim că Asociația Regională a invitat secțiile județene, ca având în vedere situația excepțională în care ne aflăm, să activeze prin toate mijloacele ce le stau la îndemână — ca secțiile și filialele ligei antirevizioniste să ia ființă în toate județele și comunele din Ardeal.

Comitetul asociației regionale, este ferm convins că toți membrii ei — vor sprijini această acțiune de lămurire a maselor — arătându-le că revizionismul este politica dusă de dușmanii țării noastre, de acei cari urăsc pacea și doresc războiul, de acei cărora nu le place dreptatea și adevărul.

Ori învățătorii înțeleg să rămână în slujba păcii, adevărului și dreptății și aceasta o vor face spunând un „nu“ hotărât contra ori căror tendințe de revizuire a actualelor frontiere, ori de unde ar veni aceste tendințe.

Onorată Adunare Generală!

9. Am amintit a parte din preocupările și activitatea comitetului asociației pentru intervalul Sept. 933—Aug. 934, preocupări cu caracter general și principal.

În afară de aceste, comitetul asociației regionale, a stat la dispoziția tuturor membrilor pentru intervențiuni personale ce trebuiau făcute fie în cazul acordării gradațiilor, fie a unor încadrări, fie în revenirea ce trebuia să facă asupra dispozițiilor luate de autoritatea școlară locală sau centrală.

În acest senz s'au dat depline puteri def. președinte M. Ogoreanu de a interveni în toate aceste chestiuni atât la Cluj cât și la București, în ultimul timp s'au împărțit rolurile de așa fel ca chestiunile ce reclamau intervenții la București să fie încredințate Dlui președinte I. Ciolan, iar cele privitoare la Cluj Dlui I. Pescariu și A. Iliș. Astfel organizată asociația noastră, va sta și pe mai departe cu toată sollicitudinea pentru rezolvarea promptă și conștiincioasă a tuturor cererilor ce se vor primi în acest senz.

Tot în legătură cu activitatea comitetului asociației regionale, în altă ordine de idei, trebuie să amintim și demersurile, adeziunile și telegramele expediate cu ocazia comemorării lui I. G. Duca asasinat la 30/XII 1933, Teodor Mihaly decedat la 17 Decembrie 1933, Vasile Goldiș și Ștefan Ciceo-Pop, personalități a căror activitate și întreg trecut l-au pus în slujba patriei și prosperării neamului românesc.

10. Salarile restante precum și eliberarea bonurilor de impozite pentru toate secțiile ce compun asociația noastră regională au fost una din principalele preocupări ale comitetului de conducere; în acest senz s'au făcut intervenții personale direct către cei în măsură, a da o deslegare echitabilă acestei chestiuni, întocmindu-se

și un memoriu scris sub No. 50—934, care memoriu s'a înaintat Ministerului Instrucțiunii și de Finanțe pentru grabnică rezolvare.

11. La fel s'au făcut intervenții pentru a se rezolva chestiunea localurilor de școli, proprietatea confesiunilor precum și pentru lichidarea cât mai curând și cât mai echitabil a tuturor încadrărilor în baza legii modificatoare din Noemvrie 1929.

12. Comitetul asociației regionale a luat în discuție și a stabilit necesitatea legalizării a următoarelor chestiuni:

a) *Recrutarea organelor de control* să se facă pe bază de concurs avându-se în vedere activitatea și cunoștințele necesare acestui post, asigurându-se organelor de control stabilitate și salarizare corespunzătoare.

b) Acordarea građației militare la toți învățătorii cari au luat parte la războiu, activând în gărzi și sfaturi naționale, contribuind prin aceasta la făurirea României întregite de astăzi.

c) Socolirea dublu la pensie și građație a timpului petrecut în războiu pentru învățătorii de sub punctul b.

d) Crearea de institute universitare pentru complectarea cunoștințelor profesionale necesare învățătorului în raport cu ultimele progrese tehnice moderne și în legătură cu mișcările sociale contemporane.

În acest sens a și desemnat raportori și pus în discuțiunea congresului cele mai multe din aceste probleme, pentru a se putea da forma cea mai nimerită, memoriilor ce vor concretiza deciziunile învățătorimei ardeleni în legătură cu aceste probleme.

13. *Problema învățătorilor tineri și bătrâni*, precum și conlucrarea comună fără deosebire de vârstă, căci diferența de vârstă este o complectare reciprocă a avântului tineresc cu experiențe vieții a celor mai bătrâni, a format obiectul unei discuțiuni minuțioase și obiective. În acest sens comitetul a împuternicit pe dl I. Ciolan, președintele Asociației regionale ardeleni, de a susține principiul că în comitetele de conducere a asociațiilor, membrii să fie aleși pe grade, adică învățătorii provizori își vor desemna un număr de reprezentanți în comitet proporțional cu numărul lor, la fel cei definitivii, gradul II, gradul I și învățătorii superiori.

14. Ca un ultim punct în darea de seamă despre activitatea Asociației regionale, va trebui să amintim că în primul an de activitate, comitetul a încercat o dureroasă și ireparabilă pierdere prin decedarea alor 3 membri din comitet și anume:

Mihail Ogoreanu Președinte, I. Bărbulescu membru în comitet și Președintele sect. Bihor și R. Catarig membru. Comitetul a comemorat la timpul său pe iubiții noștri dispăruți și a ținut să i-a contact cu familiile celor decedați, și pe această cale aducem la cunoștința adunării generale această grea încercare, în vremea căreia mișcarea învățătorescă este lipsită de curajul, priceperea și des-toinicia de care au dat dovadă cei de mai sus. Rândurile prime din

acest număr festiv, sunt închinată memoriei lor și nu putem decât să le spunem decât un creștinesc, „Odihnească în pace și fie-le țărâna ușoară.“

Onorată Adunare Generală!

Cu această am terminat raportul privitor la activitatea comitetului Asociației regionale a învățătorilor din Ardeal Crișana și Maramureș și urmează să trecem în revistă și activitatea secțiilor ce sunt afiliate asociației noastre. Înainte însă de a trece la această expunere, va trebui să cer iertare conducătorilor acelor secții a căror activitate n'a fost complet descrisă. Cauza se datorește faptului că parte din corespondență nu ne-a putut ajunge la cunoștință și aceste datorite faptului că prin moartea iubitului nostru fost președinte M. Ogoreanu și preluarea arhivei, s'au putut eventual rătăci unele rapoarte. Pentru a preîntâmpina pe viitor asemenea lipsuri, comitetul Asociației regionale a hotărât a se tipări chestionare tip, cuprinzând activitatea posibilă a unei secțiuni, cari chestionare se vor trimite din timp secțiilor pe viitor pentru a completa cu datele necesare.

Activitatea desfășurată de secțiile județene în anul 1933/34 se prezintă astfel:

15. *Secția Arad*; Președinte: *D. Boariu*, Secretar: *Mircea C. Nanu*. Este una din secțiile cari au cei mai mulți membri. Posedă un cămin și o revistă pedagogică „Școala Vremei“. Este organizată pe subsecții. Comitetul dezvoltă o deosebită activitate pentru promovarea școlii primare și învățământului românesc la granița de vest a țării. Asociația posedă un cor mixt învățătoresc pe mai multe voci. Din activitatea asociației trebuie remarcat tendința de-a uni pe toți învățătorii în jurul aceleași conduceri și a aceluiaș crez: Toți pentru unul și unul pentru toți:

16. *Secția Alba*; Președinte: *A. Duvlea*, Secretar: *I. Raica*. Este secția care și-a pus la punct toate obligațiile ce le are față de Asociația generală, precum și față de cea regională. Au o bibliotecă pedagogică, cuprinzând lucrări necesare învățătorilor pentru pregătirea examenelor și diferitelor subiecte în legătură cu activitatea cercurilor culturale. La sediul asociației apare în bune condițiuni revista „Școala Aibei“. În toate luptele duse de Asociația regională și generală, această secție a ținut să fie totdeauna gata pentru a susține activarea dreptelor revindecări ale învățătorimei.

17. *Secția Bihor*, a avut ocaziunea dureroasă de a încerca aceiaș pierdere ca și Asociațiunea regională prin decedarea fostului președinte I. Bărbulescu. Actualul comitet ca și conducerea acesteia sunt la înălțimea așteptărilor și se poate aștepta acelaș concurs în rezolvirea problemei culturii românești, la granița de vest ca și de la vechea conducere acestei secții. Alături de secția Arad, această secție este de o forță morală și numerică egală, având această sec-

ție un imobil propriu denumit „Casa Invățătorilor“ precum și o deosebită activitate culturală și profesională desfășurată în cadrul subsecțiilor. Așteptăm dela această secție, având în vedere posibilitățile de cari dispune, să ne dea un concurs material și numeral proporțional cu numărul membrilor ce o compun.

18. *Secția Brașov*; Președinte: *D. Cațaveiu*, Secretar: *Tr. Popa*. Brașovul, ca centru al vieții românești din Ardeal, care stabilizează legătura culturală directă cu Muntenia pe timpul diaconilor Greci, încearcă în ultimul timp o scurtă eclipsă în activitatea ce trebuia să o desfășoare asociația învățătorilor pe teren cultural și extra-școlar. Această oprire este justificată prin schimbările ultime produse în conducerea asociației. Actuala conducere va reuși să reia viața activă a asociației, punând rânduială în gestiunea asociației, realizând reparația organelor de publicitate și continuarea acțiunii pentru clădirea unui cămin. În acest scop, actualul comitet, de sub conducerea harnicului și încercatului învățător *D. Cațaveiu*, alături cu energicul secretar *Tr. Popa*, vor reuși în cel mai scurt timp să dea secției Brașov strălucirea și locul la cari au dreptul. Totuși nu putem trece cu vederea, acțiunea comună desfășurată de această secție alături de Asociația regională și generală, pentru organizarea succesului în luptele duse de aceste organizațiuni profesionale. Această secție a înființat o bancă care funcționează cu foarte bune rezultate. Are cor mixt pe mai multe voci.

19. *Secția Ciuc*; Președinte: *Vasile Chele*, Secretar: *G. Constantinescu*. Această secție organizată în mijlocul secuimei, are pe toți învățătorii membri, dispune de un organ de publicitate intitulat „Școala Noastră“ are un teren propriu în centrul orașului pentru clădirea unui cămin, care să adăpostească toate instituțiile și creațiile acestei organizații.

Dispune de o bibliotecă pedagogică și un cor învățătoresc mixt pe 4 voci pus sub conducerea învățătorului absolvent de conservator *Tache Sâmbotiu*.

A dat serbări culturale foarte reușite, în diferite comune din secuime.

20. *Secția Cluj*; Președinte: *A. Ilieș*, Secretar: *G. Tiltca*. Conducerea acestei secțiuni a dat atențiunea cuvenită învățătorilor tineri, căutând a rezolva într'un mod destul de pașnic problema generației noi și vechi a cadrelor din învățământul primar. A pus ordine în gestiunea asociației; făcând totodată și toate economiile posibile, suprimând orice cheltuială inutilă a luat parte activă la toate acțiunile întreprinse de Asociația generală și regională. Are cor învățătoresc și este organizată în cele mai bune condițiuni pe subsecție. Se remarcă deosebita activitate extra-școlară, desfășurată atât pe subsecții cât și în plinul secției, precum și ospitalitatea acordată colegilor veniți din alte părți pentru a vizita orașul Cluj și împrejurimile.

21. *Secția Făgăraș*; Președinte: *I. Comșulea*, Această sec-

țiune, încearcă în cursul anului 1933 o îmbucurătoare sporire a numărului de membri, precum și un spor a fondurilor de înzestrare.

Asociațiunea a început acțiunea de strângere a fondurilor necesare clădirii unui cămin la Veneția de jos, precum și a cumpărării unui loc de casă la Mănăstirea Brâncoveanu în comuna Sâmbăta de sus.

A susținut și sprijinit activitatea culturală a cercurilor regionale, precum și activitatea asociației generale și regionale în acțiunile desfășurate, găsind în inimosul președinte un devotat și statornic apărător al drepturilor învățătoresți.

22. *Secția Hunedoara*; Președinte: *Sabin Jula*; Secretar: *I. Morfun*. O secție bine condusă și organizată în mod admirabil pe subsecții. Este la curent cu toate cotizațiile față de Asociația generală și Regională. Dezvoltă o deosebită activitate culturală la sate și în special susține o activă campanie anti-revizionistă ce face cinste învățătorimei din aceste plaiuri. Ca organ de publicitate este revista „*Plaiuri Hunedorene*”. A înființat „fondul de ajutorare” la care au aderat toți învățătorii și care fond are de scop ajutarea membrilor în caz de mari nenorociri. A ținut adunările generale la timp și s'a identificat cu întreaga acțiune desfășurată de Asociația generală și Regională.

23. *Secția Mureș*; Președinte: *I. Runcu*, Secretar: *Romulus Leheiu*. Secțiunea este organizată în vederea activității extrașcolare posedând un organ de publicitate intitulat „*Progres și Cultură*”. Are organizat un fond de înmormântare la care cotizează lunar fiecare membru cu câte 40 Lei.

Secția posedă în deplină proprietate un imobil la Sovata, imobil ce servește drept loc de odihnă învățătorilor obosiți și surmenați de munca unui an școlar. A înființat 2 burse pentru elevii ce vor urma la școala normală, contribuind fiecare învățător cu o cotizație de 1 Leu lunar. Asociația a fost reprezentată în mod activ la toate manifestările învățătoresți, reclamate de ultimele evenimente și acțiuni desfășurate de Asociația regională și generală.

24. *Secția Maramureș*; Președinte: *Iosif Mureșan*, Secretar: *I. Slugeru*. Această secțiune păstrează uncontact viu cu Asociațiunea regională și generală. Are o deosebită activitate culturală și ține trează conștiința solidarității în sufletele tuturor membrilor. Putem prevedea că în viitor această secțiune, va reuși prin creațiile ce va realiza, precum și prin manifestările ce va desfășura să ajungă una din secțiile cele mai active.

25. *Secția Năsăud*; Președinte: *Ioan Barna*, Secretar: *Victor Șuteu*, este condusă de un comitet compus din 16 membri, având 254 membri împărțiți în 4 subsecții. Adunările generale ale secției ca și ale subsecțiilor sunt adevărate serbări și șezători culturale, la cari participă cu toată însuflețirea și populația locală. Această secție are o bancă populară nou înființată cu un capital

social deplin vărsat de 300.000 Lei. În privința ajutorării membrilor a înființat „Reuniunea de înmormântare” și a colectat sumele necesare înființării unui sanatoriu. Depune cu concursul tuturor membrilor o intensă activitate națională antirevizionistă, activitate demnă de adevărați oameni ai lui Coșbuc. Legătura strânsă între această secție și regională, a avut rezultatul fericit ca această secție să fie reprezentată în comitetul Asociației regionale prin venerabilul coleg *I. Dragan* din Mintiu.

26. *Secția Odorheiu*, având ca președinte pe *P. Poștoiu*, iar ca secretar pe *Iuliu Mureșan*, și-a găsit adevărata conducere în comitetul instituit de adunarea generală dela 28 Mai 1934. Această secție, după un timp de oarecari sbuciumări lăuntrice, pășește reorganizată, alături de Asociația regională și generală în ofensiva desfășurată, pentru ridicarea prestigiului culturii românești și slujitorilor ei, în ținuturile mărginașe ale Secuimei.

Asociația Odorheiu are un fond de ajutorare denumit „Fondul Ioachim Nistor” precum și un „fond de ajutorare”. Depune stăruințe pentru ași achita cotizațiile convenite față de Asociația generală și regională. Viitorul acestei secțiuni promite a fi din cele mai strălucite, când va pași și la înființarea unei bănci învățăto-rești, căci spiritul de solidaritate este foarte desvoltat între membrii acestei secții.

27. *Secția Satu Mare*, prin activitatea desfășurată, legătura păstrată cu Asociația regională și generală, prin organizarea ei, cât și prin conducerea ce o are se poate considera ca o secție model în asociația noastră regională. Această secție are ca președinte pe *Gh. Medan* și secretar pe *Stețiu Petre*. Această secție deși are un număr numai de 527 membri, posedă un imobil propriu ce-l folosește drept internat pentru fii și ficele de învățători, are un cor bine organizat, dispune de un organ de publicitate „Viața Școlară” este organizată pe subsecții și dispune de fonduri de ajutorare pentru membrii ei. Are un fond inatacabil de 300.000 Lei, iar obligațiunile ce le are față de Regională și Generală și le îndeplinește punctual, contribuind în mod efectiv la întărirea și mărirea prestigiului învățătoresc.

28. Pe acelaș plan al activității desfășurate se găsește și *secția Sibiu*, de sub conducerea pricepută a iubitului nostru președinte *I. Ciolan*. Această secțiune posedă cel mai perfect organ de publicitate „Luceafărul” fiind editat în condițiuni ireproșabile și ca formă și ca fond. Tot din inițiativa președintelui acestei secțiuni s'a pornit acțiunea de înființare a cooperativelor și băncilor învățăto-rești, acțiune concretizată prin înființarea în Sibiu a unei bănci populare învățăto-rești, a cărei organizare poate servi de model și altor secții.

În plus, secția Sibiu, în cursul anului 1933/34 a dat cel mai larg concurs pentru organizarea cursurilor de vară instituite de Asociația Generală. La fel se poate cita și acțiunea întreprinsă pentru mărirea averei secțiunei, acțiune încununată cu succes întru-

cât au căpătat o subvenție de 100.000 Lei dela Prefectura Sibiu, iar 50.000 Lei dela Primăria Sibiu. Secția posedă un teren îngrădit în întindere de 2 jugăre în orașul Sibiu. La toate acestea trebuie să adăugăm reprezentarea strălucită a secției prin președintele ei la toate congresele și adunările Asociației generale și regionale, contribuind într-o largă măsură la rezolvarea fericită a problemelor ce se puneau în discuție.

29. *Secția Sălaj* prin contactul pe care a ținut să-l aibă cu Asociația regională se poate socoti printre cele dintâi, după cum tot prin cele dintâi se poate socoti în ceea ce privește conducerea ce o are. Această conducere este reprezentată prin *Simion Oros* președinte și *Valeriu Oștanu* secretar. Urmează ca această secție să se pună în curent cu sumele datorate Asociației regionale din cotizații pe trecut și curent.

Secțiunea Sălaj a dezvoltat o deosebită activitate culturală prin conferințe și șezători — efectuate în cadrul secției și a celor 9 subsecții ce o compun. Are un organ de publicitate „Școala Noastră” și a ținut pas cu Asociația Generală și regională în activitatea depusă pentru realizarea scopurilor propuse.

30. *Secția Someș* de sub președinția d-lui *V. Pop*, având ca secretar pe *Ion Cociorva*, are o conducere energică și pricepută. Asociația dispune de un organ de publicitate: „Școala Someșană”, iar în adunările generale a dat o deslegare practică tuturor problemelor în legătură cu contenciosul Asociației Generale și ridicarea unui monument lui *Mihai Viteazul* la *Turda*.

Se remarcă în plus o viguroasă campanie antirevizionistă, care întrunește eforturile tuturor membrilor fără deosebire de naționalitate sau confesiune. Secția este împărțită pe subsecții, iar adunările generale sunt adevărate serbări culturale și minunate prilejuri de manifestare a conștiinții românești în acest colț de țară.

31. *Secția Târnava-Mică* având ca președinte pe d. *C. Șchiau*, iar ca secretar pe colegul *Nicolae Vurdea* a luat parte fiind reprezentată regulat la toate adunările și congresele Asociației Generale și regionale.

Tot conducerea asociației s'a îngrijit pentru soluționarea favorabilă a achitării salarelor restante, eliberându-se la timp bonurile de impozit. Secția dispune de fonduri de ajutorare în caz de moarte, punându-se totodată bază unei bănci populare învățătoresci. A sprijinit efectiv cursurile de vară organizate de Asociația Generală la Sibiu în 1933/34.

Secția s'a interesat de-aproape de soarta tinerilor învățători fără posturi, stăruind pentru plasarea lor, reușind a asigura astfel funcționarea a 25 învățători, salarizarea acestora fiind achitată din fondurile com. școlar județean al Prefecturii.

32. *Secția Târnava-Mare*. Conducerea acestei secțiuni s'a îngrijit ca să aibă un organ de publicitate, redactat în bune condițiuni. A

desvoltat o deosebită activitate culturală prin conferințe. Are o bancă învățătorescă bine organizată și condusă cu pricepere. Ar fi de recomandat ca aceasta secțiune să țină un contact activ atât cu Asociația regională, cât și cea Generală.

33. *Secția Turda* având ca președinte pe *G. Coroiu* și ca secretar pe *Gavril Brună* își începe activitatea în fruntea unui comitet nou ales în ședința dela 10 Iunie 1934. Această secție dispune de o bancă populară învățătorescă bine organizată și condusă. Tot pentru ajutorarea învățătorilor este creat și un fond de înmormântare. Din activitatea asociației trebuie remarcată aceea de pusă cu concursul tuturor membrilor în cadrul ligei antirevizioniste, secțiunea susținând mișcarea și prin contribuțiuni bănești. În programul de activitate a secției este înscris și înființarea unei reviste, precum și organizarea unui cor învățătoresc pentru propagandă culturală, hotărându-se contribuție fiecărui membru cu o cotizație anuală de 50 Lei.

34. *Secția Trei-Scaune* de sub conducerea harnicului președinte *Ion Dima* și a mult activului secretar *Ion Stomac*, este în plin progres și activitate.

Această secție are un frumos și bine scris organ de publicitate „Era Nouă” dispune de o bancă învățătorescă foarte bine organizată și are în programul de activitate pentru cel mai apropiat viitor — *achiziționarea unui local propriu*. — În acest scop a strâns unele sume, așteptând și concursul și sprijinul Asociației Regionale. Această secțiune a păstrat în ultimul timp o rezervă față de Asociația Regională, rezervă care credem că va înceta, având în vedere interesul și sprijinul ce asociația regională urmărește să acorde pe viitor acestei secții, ca și tuturor secțiilor din Secuime.

* * *

În ceea ce privește situația Căminului „Fetelor de Învățători” ca și averea asociației regionale, rapoartele speciale vor arăta lămurit dezvoltarea primei instituții, precum și situația reală a celei de a doua.

Onorată Adunare Generală!

Am avut onoare a vă expune aci mai sus activitatea comitetului Asociației Regionale a învățătorilor din Ardeal, Crișana și Maramureș, precum și situația secțiilor afiliate asociației noastre pe anul 1933/34, cu rugăminte ca luând cunoștință să binevoiți a da cuvenita aprobare.

Înainte de a termina nu putem să nu evidențiem stăruința depusă de comitetul Asociației Regionale, precum și de conducerea secțiilor de a activa cât mai intens, dând dovadă de o perfectă solidaritate și înțelegere a vremurilor grele prin care a trecut școala și învățătorii — pentru a se asigura prestigiul moral — și reușita în acțiunile întreprinse.

În ceea ce privește programul de viitor, comitetul crede de a sa datorie de a continua acțiunea începută care se va completa cu aceea privitoare la:

- a) Înființări de sanatorii la munți și mare.
- b) Organizarea și înființarea unei edituri de cărți școlare.
- c) Înființarea de bănci învățătoresți în fiecare județ.
- d) Întărirea și reorganizarea organului de publicitate a Asoc. Regionale „Învățătorul“.
- e) Acțiunea pentru respectarea legii armonizării.
- f) Susținerea tuturor intereselor profesionale a tuturor membrilor.
- g) Înființarea unei federale a băncilor învățătoresți.
- h) Lupta pentru asigurarea unei bune stări materiale a învățătorilor prin crearea de instituții economice — pe baze cooperatiste și de autor reciproc.

Față de cele ce am avut onoare a vă expune, vă rugăm să binevoiți a lua cunoștință, aprobând acest raport și dând convenita descărcare comitetului pentru activitatea depusă în 1933/34.

Cluj, 14 August 1934.

I. Ciolan,

președintele Asociației.

Vas. Chele,

secretarul general al Asociației.

Raport

Despre situația financiară a Asociației Regionale a învățătorilor din Ardeal, Crișana și Maramureș, pe timpul dela 1 Ianuarie 1933 până la 31 Iulie 1934.

Anul financiar 1932, Asociația noastră fără o contabilizare a conturilor sistematice, fără a se putea vedea originea, dezvoltarea sau staționarea lor. Nu am putut ajunge nici azi a reda oglinda fidelă a tuturor conturilor cu poziții restante, din cauza că rapoartele secțiilor nu s'au primit la timp, nu s'au primit deloc, sau n'au fost destul de clare.

Se spune că Asociația noastră este bine organizată și am auzit laudându-se solidaritatea membrilor ei. Laudele ce ni se aduc sunt încă prea timpurii, căci solidaritatea membrilor noștri este numai o unire de apărare a celor slabi, este o solidaritate în vreme de primejdii, nu e încă o solidaritate conștientă, căci prin prea puțin dovedim, de câțiva ani încoace, că ne-am asociat să ne apărăm și să ne ajutăm. Să ne zidim cetățui de apărare, casă de scăpare.

Ca Asociația să-și poată ajunge ținta trebuie ca fiecare secție să-și facă întreagă datoria către Regională și fiecare membru către Secție. Nu unii să ne lăsăm pe rudă să tragă ceilalți. Nu s'a în-

tâmplat niciodată ca o secție sau un membru, care nu și-a făcut datoria față de colectivitatea, să respingă drepturile câștigate de aceia cari au luptat solidar conștient.

Dacă am fi avut dela Secții răspunsuri scurte și precise, dacă s'ar fi vărsat cotizațiile la timp, ne-am fi putut face pe lângă o dare de seamă și un bilanț ca acesta ce vă prezentăm și un buget, un plan de lucru pentru viitor, în cadrul căruia am putea lucra fiecare dintre noi și s'ar delătura neîncrederile ce se arată. Prin darea de seamă ce vă prezentăm ne-am dat silința a vă arăta starea lucrurilor fidel, așa precum urmează mai jos.

Dupăce On. Adunare va lua cunoștință de raportul nostru și al Comisiei de Censori, rugându-vă a ne da descărcarea cuvenită, facem următoarea propunere:

1. Restanțele vechi să se poată plăti prin bonuri de impozite.
2. Unde Secțiile nu au primit ajutoare din partea Regionalei, la cererea Secțiilor să li se doneze cotizația restantă ca ajutor.
3. Să se autorizeze biroul Asociației a imprima chestionare, din cuprinsul cărora să se extragă raportul general al secretarului și să se poată compune un buget real despre venitele și cheltuielile Asociației.

Cluj, la 1 August 1934. Central University Library Cluj

Situația casei pe ziua de 31 Iulie 1934.

Incasări			Plăți		
No. crt.	Numele contului	Sume	No. crt.	Numele contului	Sume
1	Sold numerar	62.672	1	Inventar, mașină de scris și masă de fag	4.600
2	Din dep. pt. secț. județul Alba votat de congres ținut	200.000	2	S'a dat conf. hot. Adun. gen. Sighet, jud. Alba	200.000
3	Donații și div. incas. dela inv. excurs. la mormântul lui Mihai Viteazul	22.085	3	Ajutoare inv. tineri	1.800
4	Cotizații dela Secții	122.421	4	Chelt. cu congresul dela 7, 8 și 9 Sept. 1933	56.747
5	Din dep. Banca Învățătorilor	3.430	5	Chelt. gen. dela 1 Ianuarie 1933 la 31 Iulie 1934.	10.278
6	Abonamente Revista Învățătorul	400	6	Diurne și transpoarte	44.118
			7	Salarii, 19 luni	15.830
			8	Dep. cu lib. No. 892	4.361
			9	Imprumut Casei Inv.	41.600
			10	Creditat prin depuneri	330
				Total	379.664
				Sold	31.344
	Total general	411.008		Total general	411.008

Președinte: s. s. I. N. Clolan

Casier: s. s. Ioan Pescartu

Asociația Regională

Balanța de verificare și situația

pe ziua de 31 Iulie 1934

No. crt	Denumirea conturilor	Situația		Solduri	
		Debit	Credit	Debit	Credit
1	Cassa	411.008	379.664	31.344	
2	Fond Cultural	200.000	2.846.998		2,646.998
3	Dep. libel No. 892 Banca Inv. Cluj	1,995.391	203.430	1,791.961	
4	Pretenziuni la Fondul Gh. Lazăr	560.121		560.121	
5	Idem la rev. Învățătorul	171.755	400	171.355	
6	247 acțiuni à 250 lei la Banca Învățătorilor Cluj	61.750		61.750	
7	Pretenziuni la Casa Inv. A. Pora	41.600		41.600	
8	Fond pentru excursiuni		15.297		15.297
9	Dep. cu Lib. No. 119 la Banca Inv. Fond „Mauzoleu”	15.297	59.310	15.297	59.310
10	Dep. cu Lib. No. 660 la Banca Inv. Fond orfelinatul Inv.	59.310	14.682	59.310	14.682
11	Dep. cu Lib. No. 816 la Banca Inv. Cotizații dela secții dela 1 Ianuarie 1933 până la 30 Iulie 1934	14.682	122.421	14.682	122.421
12	Remunerarea casierului și secretarului	15.830		15.830	
13	Diurne și transporturi	44.118		44.118	
14	Cheltuieli generale	10.278		10.278	
15	Cheltuieli diverse	60.747	26.085	34.662	
16	Ajutoare inv.	1.800		1.800	
17	Ajutoare secțiilor	200.000	200.000		
18	Inventar	4.600		4.600	
Total Lei		3,864.287	3,864.287	2,858.708	2,858.708

Președinte: s. s. I. Ciolan

Casier: s. s. Ioan Pescartu

Profit și Pierdere

la 31 Iulie 1934

Cheltuieli

Venituri

No. crt	Numirea conturilor	Sume	No. crt	Numirea conturilor	Sume
1	Salarii pe 19 luni	15,830	1	Incasări din cotizații	122.421
2	Diurne și transporturi 19 luni	44,118			
3	Cheltuieli generale	10,278			
4	Chelt. congres. Asoc. gen. 1933	34,662			
5	Ajutoare inv. tineri	1,800			
	Total cheltuieli	106,688			
	Excedent	15,733			
Total general		122,421	Total general		122,421

Bilanț
la 31 Iulie 1934

No. crt	Numirea conturilor	Sume	No. crt	Numirea conturilor	Sume
1	Cassa numerar . . .	31.344	1	Fond cultural . . .	2,646.998
2	Dep. lib. No. 892 Bca		2	" excursii . . .	15.297
	Invăț.	1,791.961	3	" Mauzoleu . . .	59.310
3	Pretenz. fond Gh.		4	" orfelinat Inv. . .	14.682
	Lazăr . . .	560.121			
4	" Rev. Inv. . .	161.355			
5	" Casa Inv. . .	416.600			
6	Acții Bca Inv. . . .	61.750			
7	Dep. lib. No. 119 . .	15.297			
8	" " No. 660 . . .	59.310			
9	" " No. 816 . . .	14.682			
	Total general	2,752.020		Excedent	15.733
				Total general	2,752.020

Președinte :

I. N. Ciolan

Membrii :

I. Medan, A. Ilieș, I. Chele, I. Runcu

Casier :

I. Pescariu

Căminul Fetelor de Invățători

în anul școlar 1933—34

Cu ziua de 30 Iunie 1934 un nou an școlar se încheie din viața acestei instituții. Se cade deci ca să stăm un moment și să aruncăm o privire retrospectivă asupra acestui timp de un an.

Imprejurările grele și neprielnice din punct de vedere economico-financiar în cari se sbate toată lumea, nu au lăsat neatinsă nici instituțiile de ordin cultural ori social-cultural, căci și acestea la fel au fost isbite de valul crizei, ca cele economice.

Greutățile și lipsurile întâmpinate în cursul anului școlar 1931—32 din cauza neachitării lefurilor, au stăruit și în cursul acestui an școlar, căci foarte mulți dintre părinții internelor, greu se mai pot reculege din deranjurile financiare, cauzate de lipsa lefurilor acelorora, poate unicul lor venit.

Și greutatea părinților le-a simțit în aceiaș măsură și instituția, căci tratați fiind cu cea mai mare indulgență posibilă instituția încă se luptă an de an cu restanțe de încasat și achitat.

În cursul anului școlar 1933—1934 în ce privește situația nternelor s'au prezentat următoarele situații.

Mișcarea internelor în anul școlar 1933—34.

	La începutul anului școlar	Venite în cursul anului școlar	Starca la finea anului școlar	Interne vremel- nice cari au stat în Cămin dela 15 zile—4 luni
Fete de învățători streine . . .	20 10	1 1	21 11	7 7
Total :	30	2	32	14

Studiile urmate în anul școlar 1933—34.

	Școale secun- dare	Acade- mia de muzică	Medi- cina	Litere și filozofie	Științe	Drept	Acade- mia de comerț	Total
Fete de învățători streine . . .	2 3	1 1	1 2	4 3	9 —	— 1	4 1	21 11
Total :	5	2	3	7	9	1	5	32

Internele au avut în Cămin o îngrijire convenabilă din toate punctele de vedere așa, că au putut muncii și s'au putut și dezvolta în condițiuni bune. Starea sanitară a fost în cursul întregului an școlar foarte mulțumitoare, pentru care Dl docent univ. Dr. Const. Stanca a depus o muncă foarte conștiincioasă.

Sporul în studii a fost cât se poate de mulțumitor. Dintre internele cari frecventau școlile secundare 2 au luat examenul de bacalaureat la Liceu, 2 au luat diploma școlii superioare de comerț iar a 5-a a trecut clasa cu note mari.

Internele studente, urmând regulat cursurile, aproape toate și-au luat majoritatea examenelor prescrise de Regulamente în sesiunea din Iunie, lăsând pentru Octombrie numai o mică parte a examenelor obligatorii.

Asemenea și cele venite pentru examenul de licență, toate l-au luat în majoritatea cazurilor cu mențiunea bine.

Purtarea internelor a fost în general corectă, nefiind nevoie de măsuri disciplinare mai drastice.

O mică bibliotecă, care în cursul anului școlar n'am mai putut-o spori, a stat la îndemâna internelor; iar pentru instrucția muzicală au avut la dispoziție 3 pianе, utilizate conform cu nevoile lor. Pentru distracție le-a stat la dispoziție aparatul de Radio, proprietatea directorului.

Pe ziua de 30 Iunie 1934 — ziua de încheiere a anului școlar — Căminul dispunea de următoarele Fonduri, cari conform cu capacitatea de plată a „Băncii Ajutorul“ S. A. Cluj, unde sunt depuse — în urma legilor de asanare vor fi reduse la jumătate și anume:

1. Fondul Societății de lectură este nominal de 5.630 Lei;
2. Fondul de rezistență, nominal de 68.000 Lei;
3. Fondul orfanal al Căminului nominal de 108.575 Lei depunere plus 3 buc. Acții ale „Băncii Invățătorilor“ S. A. Cluj în valoare nominală de 750 Lei.

Aceste fonduri create și sporite cu grije de subsemnatul în bună armonie cu Efortiile, cari au funcționat până acum, dela izbucnirea crizei n'au mai putut fi sporite.

În cadrele Bugetului ordinar al anului școlar expirat, am căutat a satisface toate nevoile reclamate de întreținerea în bună stare a edificiului și mobilierului, cari cheltueli deși cad în sarcina Asociației regionale, totuși am scutit-o de aceste cheltueli destul de grele pentru Cămin, care le-a suportat pe toate, din taxe de întreținere, cari în acest Cămin erau cele mai reduse, ca la toate Căminele similare din Cluj.

Tablourile cari urmează arată ce venituri și ce cheltueli am avut în cursul timpului dela 1 Iulie 1933 până la 30 Iunie 1934, adică în anul școlar trecut.

Tablou de veniturile avute în anul școlar 1933—34.

Sold	Taxe de întreținere	Taxe de uzaj	Subvenție de stat	Diverse	Taxe restante	Total
Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei
17.098	258.393	4.400	19.500	205	144.370	443.966

Tablou de cheltueli avute în anul școlar 1933—34.

Alimente	Combustibil	Luminat	Inventar	Lefuri și honorare	Dări asigurări și chel. de birou	Medicamente	Întreținere	Facturi restante achitate	Total
Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei
169.525	43.520	5.967	3.308	39.290	25.229	2.388	20.233	130.896	440.351

Scăzând din suma intratelor suma cheltuelilor mai rămâne suma de 3.615 Lei care se află în avansuri asupra facturilor neachitate și cari privesc timpul trecut. Aici e bine să amintim că până la 30 Iunie 1934 avem datorii de achitat în suma de 191.432 Lei, față de care avem de încasat dela părinții internelor suma de 295.723 Lei.

Din cele de mai sus se vede că deși vremurile grele de azi fac ca numărul elevelor și studentelor, an de an tot scade atât la școalele secundare cât și la școalele superioare și ca o urmare a acestui fapt și în Cămine, totuși am reușit ca, cu multă grijă și cumpanire să susținem echilibrul între venituri și cheltueli, fără a produce pagube instituției, întinzând o mână de ajutor părinților la întreținerea fetelor la studii.

Cluj, la 23 Iulie 1934.

Iacob Boieriu
director

Proces verbal

Luat în ziua de 27 Iulie 1934 cu prilejul verificării gestiunii Căminului Fetelor de Invățători — Cluj pe timpul dela 1 Iulie 1933 — 1 Iulie 1934.

Verificarea s'a făcut de către comisiunea însărcinată din partea Eforiei în persoanele d-lor Gavril Almășianu și Ioan Pescariu.

Comisia întrunită a cercetat și examinat de aproape toate registrele principale și auxiliare, a confrontat sumele și datele din registre cu actele justificative corespunzătoare, aflându-le pe toate în deplină ordine și corect conduse.

Am aflat la intrate suma de Lei	443.966
” ” ” eșite	<u>440.351</u>
	Sold Lei 3.615

Constatăm că pe lângă toate greutățile inerente vremurilor de astăzi, s'a putut face față nevoilor reclamate de buna întreținere a Căminului în cursul anului.

Desigur la aceasta a contribuit în primul rând și în cel mai înalt grad, buna tactică, experiența și prevederea dovedită de director.

Cerem a se da descărcarea cuvenită atât Eforiei cât și directorului Căminului de gestiunea anului 1933—1934.

D. c. m. s.

Gavril Almășianu

Ioan Pescariu

Fondul „Gheorghe Lazăr“

Raportul Comitetului pe anul 1933

Parecă și astăzi se potrivesc și sunt actuale constatările ce făceam acum sunt 3 ani, cu ocaziunea ținerii adunării generale a societății Fundațiunea Gheorghe Lazăr, în raportul anual. Ca și atunci simțim astăzi, cum asupra vieții sociale și de stat în genere, s'a abătut mai bine de 4 ani încoace o nemai cunoscută criză și dezechilibrare morală și materială. O depresiune adâncă s'a așezat în suflete. Nu mai pulsează viața în ritmul ei normal. În locul idealurilor de altădată, o singură preocupare stăpânește viața: lupta pentru existență. Este firesc deci că în asemenea împrejurări și într'o atmosferă îmbâcsită ca cea de astăzi, ideile generoase nu-și mai găsesc mediu prielnic și teren de dezvoltare.

Să privim în jurul nostru. Unde mai vedem să pulseze viață culturală, acțiuni filantropice, orientări spirituale? Cine se mai însufletește pentru promovarea vieții colective? Câți oameni mai pomenesc de necesitatea acțiunilor de binefacere, ce stau în legătură strânsă cu viața umană? Nimeni, sau aproape nimeni. Dacă icicolea se semnaleză vre'o mișcare de aceasta natură, pronosticul se poate face cu siguranță. Reușita este în prealabil condamnată, rezultatele anemice, destrămarea implacabilă, pentru că acțiunea nu este pornită cu înflăcărarea ce caracterizează voințele mari, pentru că la temelie nu este sinceritatea, ci interese lăturalnice, înguste și uneori chiar josnice.

Dacă acest dezastru s'ar localiza numai în cadrele nouilor inițiative, primejdia n'ar fi prea mare. Ea însă se mărește, când ne gândim că este atacat însuși temelul vieții de până acum, însuși vechiul patrimoniu, organizat și alcătuit solid din vremea înfloririi și a romantismului nostru.

Relevând și fixând acest dezastru, ne gândim cu destulă îngrijorare la modesta noastră alcătuire cu denumirea „Societatea învățătorilor Gheorghe Lazăr“. Dacă împrejurările o vor târî în acest angrenaj, care este mângăierea noastră? Cu ce sunt răsplătite năzuințele atâtoro dintre noi, cari au făurit planuri de cea mai pură gândire, cari au preconizat alcătuirii pe temelie solidarității de corp, cari au urmărit să lase o moștenire generațiilor viitoare, spre a le sluji ca izvor de inspirațiune, devotament și activitate. Într'un timp relativ scurt — se poate verifica din acte și dovezi — ea a îndeplinit trebuințe mari și a ușurat suferințe destule. Cu deosebire în decada primă a ajutat efectiv și în jurul ei era febrilitate, acțiune și iubire.

De 4 ani încoace însă viața ei este în oprire. Nici un pas înainte, nici o răscolire nouă, care s'o înviezeze și s'o înalțe. Fondurile ei, izvorul de viață și de energie, este și în anul acesta aproape același, ca în anul precedent, cu un spor minimal de 45.000

lei, care ne face mai mult un titlu de slăbiciune decât de înălțare. Din aceasta cauză firește, opera de ajutorare a societății a fost am putea spune inexistentă. N'au primit fiii noștri, nici un ajutor și n'a ușurat societatea noastră nici o povară. Doar Căminul susținut de dânsa, a complectat cât a putut, cu puterile lui proprii, într'o mică măsură, acea operă. Dar ce însemnează aceasta într'o mizerie ca cea de astăzi!

Iată pentruce acum, aflându-ne la o răspântie, suntem datori față cu noi înșine să punem cu hotărâre întrebarea: Ce vrem și ce gândim? Vrem să existăm mai departe, vrem să ne înțelegem obligațiunile, vrem să ne îngropăm idealurile ori nu vrem. Dacă ne vrem moartea, să continuăm a rămâne cu mâinile la spate, așa cum am rămas de 4 ani încoace, și atunci de sigur, vom vedea cu ochii prăbușirea. Iar dacă nu vrem — atunci repede la lucru și la muncă.

În organismul statului și al țării noastre, fiecare bună gândire și alcătuire, este o celulă și toate aceste celule alcătuiesc întregul, Societatea noastră modestă este și ea o celulă în acest organism. Datoria noastră nu poate fi alta decât cea de a face, ca aceasta celulă, să-și continue viața, așa cum datori sunt toți, să dea viață celorlalte celule.

Mai mult chiar, suntem datori să-i dăm o viață intensă, vie, căci ea se alimentează din voința și hotărârea unui corp social, din corpul învățătorilor, care prin însăși definiția lui, trebuie să exceleze în domeniul preocupărilor sufletești și trebuie să rămână o pilduitoare năzuință în drumul său către ascendență și realizare.

Acestea gânduri să le avem ca temelie, aceste îndatoriri trebuie să ne bată permanent la ușa inimii noastre și atunci vom trece cu bine marile încercări ale vremii.

*

Adunarea generală din acest an o socotim ca nimerită ocazie de reculegere și de restaurare. Este timpul suprem să ne dăm seamă de obligațiunile ce apasă asupra noastră și de răspunderea mare ce avem în fața viitorului. Organizarea de acum 14 ani este pe punctul de a se destrăma, dacă nu vom lua acum măsuri de reînviere. Vremurile sunt grele, împrejurările destul de nefavorabile, dar tocmai la vremuri ca aceste se poate face constatarea dacă un corp merită să-și afirme capacitatea și să-și definească trăinicia. Nu e virtute a străbate timpuri normale și frumoase, ci timpuri neguroase și viforoase. Învățătorimea ardeleană a fost totdeauna un factor de creațiuni și biruinți în evoluția istorică a mișcărilor naționale și sociale. Nu este îngăduit astăzi să se lase înfrântă de curenții stricăciunii și cu atât mai puțin când este vorba de organizațiuni, care urmăresc interesele ei proprii. Timp de 10 ani, organizațiunea sa, „Fondul Gh. Lazăr“ a adus evidente foloase pentru membrii săi. Multe sule de titrați universitari, cu roluri foarte frumoase în viața de stat, sunt ajunși în aceste situații înalte, datorită spiritului de jertfă al acestui corp. Pentruce să suprimăm o mișcare atât de folositoare.

Casa Invățătorilor din Cluj

Raportul Direcțiunii pe anul școlar 1933/34

Ca și în anii premergători, Căminul „Casa Invățătorilor“ s'a deschis odată cu începerea anului școlar la Universitate, adecă la 1 Octomvrie 1933, fiind primiți în total 115 studenți, toți căți au cerut. Nici de astădată n'am putut complecta toate locurile de care dispune Căminul, din lipsa de solicitanți. Totuși, față cu anul școlar trecut, situațiunea s'a îmbunătățit ceva, numărul celor adăpostiți sporindu-se cu aproape 50 de studenți. Majoritatea studenților din Cămin a fost, ca și în alți ani, fii de învățători, cei mai mulți înscriși la medicină și drept.

O caracteristică, provocată de sigur de greutățile și exigențele vieții, a fost faptul că nici acești 115 studenți primiți în Cămin nu au fost stabili, ci ei se alternau în restimpuri, unii plecând acasă după luarea examenelor și alții luându-le locul, cari la rândul lor plecau și ei spre a se reîntoarce cei dintâiu. Afluență mai mare am avut îndeosebi la epocile de sesiuni, adecă în perioada examenelor, toamna, în Februarie și la sfârșitul anului școlar.

Studenții primiți în Cămin au avut întreținere completă, luminat, încălzit, spălatul rufelor de pat și serviciu, îndeplinit de personalul Căminului.

În tot timpul anului a stat la dispoziția studenților Biblioteca Căminului, care dispune de cărți valoroase pentru toate facultățile. Nici în acest an, aceasta Bibliotecă n'a putut fi sporită din lipsă de fonduri. Căminul a mai oferit internilor săi și posibilitatea de recreațiune, întreținând 2 mese de biliard, 2 pianе, un harmoniu, șach și un aparat de Radio.

Înzestrarea Căminului a fost și în anul acesta în completă stagnare. Am fost bucuroși, că din veniturile realizate s'a putut acoperi toate cheltuelile împreunate cu întreținerea, alimentarea etc. abandonându-se sistemul creditelor. Dealtfel chiar dacă s'ar încerca, acest credit astăzi a dispărut aproape pe toată linia. Astfel am lucrat numai exclusiv cu bani numerar, cele mai multe articole pentru alimentare și întreținere, fiind achitate zilnic.

Acest sistem îl adoptăm definitiv, căci prin el se realizează și oarecari economii, cunoscând că achizițiile prin numerar sunt ceva mai avantajoase față cu cele făcute pe credit. Mai multe greutăți ne cauzează datoriile vechi. De sigur creditorii insistă — și cu

drept cuvânt — pentru a-și încassa pretențiunile față cu instituția noastră. Noi la rândul nostru satisfacem aceste pretențiuni juste, dar numai în mică măsură și în restimpuri. Cauza nu stă din noi ci din împrejurări. Nici odată n'am angajat lucrări ori înzestrări în afară de prevederile bugetare, care țineam să fie și ele cât mai reale. Dar aceste împrejurări au venit deseori cu surprizele lor, făcându-ne imposibilă realizarea acelor prevederi. Astfel a rămas o poziție de 256.000 lei nerealizată, în anii 1932 și 1933, provenind din subvenția de stat, care deși înscrisă în Bugetul Ministerului Instrucțiunii, totuși nu ni s'a achitat pe lângă stăruințe destule. O sumă destul de considerabilă de peste 100,000 lei, a rămas neachitată de studenți, față cu cari trebuia, atunci în epoca deslănțuirii crizei, să fim cu oarecari considerațiuni. Pe de altă parte, o sumă de aproape 220.000 lei se află sub formă de depunere la Banca Invățătorilor, de unde nu s'a mai putut lua nici un ban în timpul de când s'a declarat marea criză financiară. Tot asemenea Fondul Gh. Lazăr, nu ne-a putut achita suma de 94.000 lei, drept taxele de întreținere pentru bursierii și semibursierii săi plasați în Căminul nostru încă în anul școlar 1930—31. Cu toate acestea în fiecare an, ne-am străduit și am achitat din veniturile curente câte o parte din vechile datorii. Astfel în anul financiar 1933, am plătit în total facturi vechi, deci angajări de pe exerciții anterioare, în suma de 182.500 lei. Aceste operațiuni însă nu sunt cele normale. Normal este ca din economiile unui exercițiu, să se facă înzestrări și îmbunătățiri, iar nu să se achite angajări vechi. Căci în asemenea cazuri, Căminul rămâne în urmă, zestrea lui nu se poate întreține, zestre nouă nu se poate achiziționa, dezvoltarea instituției, spre a ține pas cu vremea, este primejduită.

Se impune deci cu toată urgența, nevoia de a se întreprinde o vie acțiune, în scopul de a ne putea primi pretențiunile ce avem spre a lichida vechile angajamente și astfel a fi în măsură ca din realizările curente să facem noi îmbunătățiri și înzestrări.

Remarcăm cu bucurie faptul că în acest an școlar n'am avut nici un caz care ar fi reclamat luarea de măsuri disciplinare. Agențele administrative au fost conduse de subsemnatul, ajutat de o singură persoană, ca econom, având numai acesta o leafă mică de 1000 lei lunar. Intreagă administrația Căminului reclamă deci anual suma de 12.000 lei. Personalul de serviciu a fost și el cât se poate de redus și angajat cu lefuri de asemenea reduse. Urmărim cu toată râvna și înțelegerea să ajustăm cheltuelile, la posibilitățile

financiare ale instituției spre a putea străbate cu succes marea criză, care este încă în plină desfășurare.

Țin să aduc la cunoștința On. adunării generale că în cursul acestui an am întreținut în Cămin în afară de studenți, și 33 participanți la școala țărănească superioară organizată de „Astra” secția Cluj. Având locuri disponibile și nevoind să împiedecăm o acțiune culturală, am convenit să întreținem timp de 3 săptămâni elevii acestei școli, bine înțeles, contra taxelor cuvenite, fără să realizăm câștiguri dar nici să avem papube.

Pentru a ne asigura o populație cât mai numeroasă în Cămin am admis în acest an școlar și un număr mai mic de elevi ai cursului superior de liceu. Socotim că aceasta măsură e bine să fie pusă în aplicare și în viitor întrucât ea nu poate fi decât în interesul instituției.

Totalul veniturilor în anul financiar 1933, de care dăm seama a fost de 1,204.232 lei iar al cheltuelilor de 1,001.941 lei, cari scăzându-se, rezultă la 31 Dec. 1933 un sold de 202.290 lei.

Aceasta gestiune a fost verificată și cercetată amănunțit de Comitetul de cenzori și aflată în regulă și în conformitate cu prevederile bugetare. Deasemenea a fost aprobată de Comitet, în ședința din 4 Mai 1934.

În ce privește alimentarea studenților în Cămin țin să remarc faptul că am avut prevăzut în buget cota de 25 lei la zi de persoană. S'a respectat întru toate aceasta măsură. Astfel bilanțul încheiat în Registrele de alimentare rezultă că media anului la alimentare a fost de aproape 25 lei la zi de persoană, dându-se studenților o masă bună, substanțială și bine pregătită.

Supunând toate aceste considerațiuni spre aprecierea onor. adunării generale rog:

1. Să binevoiască a aproba gestiunea Căminului Casa Invățătorilor pe anul fin. 1933, dând descărcarea Directorului, Comitetului și Cons. de Cenzori.

2. Să binevoiți a hotări, cu privire la modalitatea de încasare a vechilor pretențiuni ale Căminului.

3. Să binevoiți a stabili taxele de întreținere în Cămin pe anul școl. 1934/35.

4. Să binevoiți a decide ca instituția noastră să poată primi și elevi ai cursului superior de liceu.

Cluj, la 15 August 1934.

Andrei Pora

Directorul „Casei Invățătorilor”

Gestiunea Căminului „Casa Invățătorilor” pe anul financiar 1933.

INTRATE

Solve	Subvenții	Cauție	Uzaj	Taxe de locuință		Diverse	Taxe din pretențiuni vechi	Soldul lui 1932		TOTAL	
				Lei	Lei			Lei	b	Lei	b
617.753	226.125	6.400	7.800	57.381	33.681	13.688	241.404	28	1,204.232	28	

EȘITE

Nutri- ment	Încălzit și luminat	Cheltueli de întreținere		Plata inst. cazan	Lefuri și honorare	Fond pt. achitarea fact. vechi		Compl. mobilierului	Vase și lingerie	Cauție	Impo- zit	Chelt. de birou telefon	Diverse	TOTAL	
		Lei	b			Lei	b							Lei	b
410.150	203.258	38.175	42	35.000	86.356	167.404	40	80	4.983	16.100	15	3.363	37.056	1,001.941	57

Bilanț :

Intrate 1,204.232*28 Lei
 Eșite 1,001.941*57 Lei
 Sold 202.290*71 Lei

Cluj, la 31 Decembrie 1933.

Andrei Pora, Director administrativ.

Invățătorii

Raportul

Comisiei de cenzori a Fondului Gheorghe Lazăr, referitor la gestiunea anului 1933 a Căminului „Casa Învățătorilor din Cluj.

Subsemnații cenzori, prezentându-ne în ziua de 4 Mai 1934 la „Casa Învățătorilor“ am controlat și verificat gestiunea Căminului pe exercițiul 1933; am confruntat actele justificative cu registrele de cassă și cu bugetul și am constatat că ele sunt în deplină ordine și consonanță.

În consecință Comisia de cenzori propune Onor. Comitet și Adunări Generale să binevoiască a lua la cunoștință acest raport, să aprobe bilanțul prezentat pe anul fin. 1933 și să dea descărcarea cuvenită Directorului Căminului și Comisiei.

Cluj, 4 Mai 1934.

Ion Anghelii
președinte

Gheorghe Tilinca
Mih. Hurducaciu } membri

CĂMINUL FETELOR DE ÎNVĂȚĂTORI — CLUJ
Strada Gen. Grigorescu No. 2

Concurs

În Căminul Fetelor de Învățători din Cluj se primesc în anul școlar 1934—1935 cu întreaga întreținere: locuință, hrană, spălat, luminat, încălzit, medic și medicamente, un număr de 60 interne cari frecventează școalele secundare și superioare, cu preferință ficele învățătorilor înscriși membrii în Asociațiile cari compun Asociația Generală a Învățătorilor.

Taxele de întreținere pentru anul școlar 1934—35 sunt:

1250 Lei lunar pentru ficele de învățători; 1300 Lei lunar pentru ficele de neînvățători; și 200 Lei anual taxă de uzaj pentru fiecare internă.

Taxa lunară se va achita anticipativ.

Părinții cari nu sunt învățători, mai solvesc odată pentru totdeauna o taxă de 500 Lei la Fondul orfanelor de Învățători la intrarea internei în Cămin.

Eforia Căminului are dreptul a ridica sau reduce taxele de întreținere, dupăcum viața se va scumpi, ori effini cu mult peste prevederile avute.

Cererile pentru primire se vor înainta Direcțiunii Căminului până la 15 Septembrie 1934.

Eforia Căminului.

Concurs

pentru ocuparea alor 195 locuri în căminul „Casa Invățătorilor“ din Cluj.

Comitetul Fundațiunii Gheorghe Lazar, în baza art. 54 din Statute, publică concurs pentru ocuparea alor 195 locuri în Căminul „Casa Invățătorilor“ din Cluj, pe anul școl. 1934—35. Toate locurile sunt cu solve. Solvele se achită lunar anticipativ. Reduceri la taxele de întreținere nu se fac. Fiecare student la intrare va iscați o declarațiune prin care se obligă a rămâne în Cămin pe toată durata anului școlar 1934—35, achitând taxele integral, cu începere dela 1 Oct. până la 30 Iunie. La 1 Octomvrie se va plăti un avans de 500 lei pe Iunie, care nu se restituie celor ce părăsesc Căminul înainte de 30 Iunie 1935.

Taxele de întreținere sunt: 1400 lei lunar, fii de neinvățător; 1200 lei fii de învățători. Pot înainta cereri fii membrilor activi ai Fund. Gh. Lazăr, cari urmează regulat studii la Universitate, ori alte școli superioare din Cluj (Academia de comerț, Conservator, Școala de arte frumoase).

Doritorii de a obține unul din aceste locuri vor anexa la cerere următoarele acte: 1. Certificat de naștere; 2. Diploma de bacalaureat; 3. Extrasul de pe foaia de dare a părinților cu viza Percepției, ori adm. financiare; 4. Certificat eliberat de Primărie, relativ la starea familială; 5. Certificat medical; 6. Dovada că este membru al Fundațiunii Gh. Lazăr la curent cu plata cotizației de 1000 lei — odată pentru totdeauna.

Orfanii vor alătură extrasul de moarte al tatălui și o copie de pe Carnetul de pensie al mamei văduve.

Petiționarii vor indica în cereri la care facultate, sau școală superioară doresc să se înscrie. Toți studenții primiți în Cămin, vor avea: locuință, masă (dejun, amiaza, cina) luminat încălzit și serviciu. Ei sunt obligați a cercetă regulat orele de cursuri și a se conformă întru toate Regulamentului intern al Căminului.

La intrare în Cămin fiecare student: 1. Va dovedi înscrierea la Universitate; 2. Va plăti o taxă de 200 lei pentru uzaj și bibliotecă, și 200 lei cauție care se restituie la sfârșitul anului 3. Va aduce cu sine albiturile necesare. Albiturile de pat se dau dela Cămin. Fiecare student însă, va mai aduce de acasă o plapomă, ori o pătură, o pernă cu 2 fețe și 3 ștergare.

Cererile timbrate, împreună cu acele cerute se vor primi până la 31 August c. pe adresa: Fundațiunea Gheorghe Lazăr, Cluj, Casa Invățătorilor.

Cluj, în Iulie 1934.

Consiliul de Administrație.

† Ioan Bărbulescu

În ziua de 19 Ianuarie 1934 un dascăl, un ales dintre cei aleși s'a despărțit pentru totdeauna de noi. Zicem „un ales dintre cei aleși“, fiindcă viața și activitatea lui Ion Bărbulescu a fost deosebită de a multora, el fiind omul datoriei, al corectitudinii la postul său, al luptătorului de rasă, îndrăgostit până la pasiune de rolul său.

De origine bănățean, s'a născut în comuna Pesac la 1890, prin nașterea sa moștenind dela tatăl său — învățător confesional cu un trecut de 40 ani în slujba idealului național, — toate calitățile adevăratului luptător. Cursurile școlii normale și le-a urmat la Arad sub oblăduirea I. P. S. S. Episcopului Roman Ciorogariu.

În învățământ a funcționat ca învățător confesional la Giula, iar după înfăptuirea României-Mari a venit ca învățător la Oradea — „de frontieră“, unde se simțea chemat de glasul datoriei ce trebuia îndeplinită. Școala românească de la granița de vest, a avut în Bărbulescu adevăratul slujitor, exemplul unic de îndeplinire a datoriei. Și-a servit școala ca învățător, ca director, ca inspector școlar și senator.

Prin munca sa, prin înțelepciunea, onestitatea și mai ales prin noblețea sufletului său și-a atras dragostea și simpatia tuturor colegilor Bihoreni.

Această dragoste s'a manifestat prin alegerea sa ca președinte al secției județene Bihor, iar dânsul a răspuns acestei simpatii indentificându-se complet cu interesele și idealurile nobile ale acestui corp de elită. A fost unul dintre puținii, cari se putea număra printre acei, cari întrunesc toate calitățile necesare postului ce i se încredințase și rolului ce trebuia să îndeplinească.

A fost apreciat la justa sa valoare de luptător și de către Asociația Generală a Învățătorilor din România, fiind ales membru în comitetul asociației generale din România.

Asociația Regională cu atât mai mult a socotit ca o binefacere intrarea sa în comitetul Asociației Regionale, cu atât mai mult cu cât în Septembrie 1933 alegerea sa în această ultimă calitate a întrunit adevăratele simpatii ale tuturor colegilor prezenți în ședința adunării generale.

Serviciile aduse școlii românești au fost apreciate și de Ministerul Instrucțiunii răsplătindu-l cu decorația „Răsplata Muncii“ clasa I.

Personalitatea lui va rămânea un model de urmat pentru tânără generație și mândria învățătorimei ardelenene.

Nu-i putem cinști mai bine memoria, decât arătându-ne urmași vrednici. Și așa vom face!

Cluj, 20. VIII. 1934.

Vas. Chele